

Βιργυτός.

Αι νησίδες τῶν Περιστερῶν

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

GΝ ταῖς παρὰ τὴν ὁδὸν Θρασύλλου, ἀνάλογας τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐπαινείας, ἀνασκαφαῖς, πρὸς τελείαν ἀποκάλυψιν τοῦ ἀνακαλυψθέντος Ὡδίου τοῦ Περικλέους, ὃν ἔχομεν τὴν γενικὴν ἐποπτείαν καὶ ἐπιμέλειαν, ἀνεκάλυψθη πρὸ τοῦ μεταξὺ ἄλλων ἐνεπιγράψων τεμαχίων καὶ τιμῆς μαρμαρίνης κοινῆς ἐπιτυμβίου στήλης, ἐφ' ἣς ἀναγράφεται ἡ καταγωγὴ τῆς τεχνικῆς γυναικός:

ΡΙΧΩΝΙΤΙΣ

Ἐπειδὴ πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα δὲν διηγήσῃ εἰτέτι ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη, ἴστορικῶς δὲ καὶ γεωγραφικῶς σπανίως ἑκτίθενται τὰ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ταύτην γράφου τοῦ Ἀδρία, οὗτως ὥστε ἡ Ἰλλυρία—ἔξι τε καὶ Ἰλλυρικὴ γερσόνησος—δὲν κατέστη προσιτὴ εἰς τὴν κοινὴν μελέτην, διὸ τοῦτο ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς σημειώμεν ὅτι ἡ Ρίζων ἡ Ρίζινον ὑπῆρξε (Πολύθ., Στράβ., Λιν., Στέφ. Βυζάντ.) πόλις μετ' ὄμωνύμου κολπίσκου καὶ ποταμοῦ, διεπηρήσασα μέχρι τημερού τὸ ὄνομα τῆς (Rhizinium) Rizano, ὃ δὲ κόλπος Golfe de Cataro.

Μεταξὺ τῆς Ἔπιδάμνου (Δυορχίου) τῆς Ἐδεύου καὶ τῆς γῆστος Μελσίνης Κερκύρας κειμένη, ἀπετέλει καὶ αὖτη λίαν σημαντικὸν σταθμὸν ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἐφ' ἣ διεκρίνοντο οἱ ἀρχαῖοι Ἰλλυριοί, οἱ κάτοικοι δηλαδὴ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰλλυρίου υἱοῦ τοῦ Κάδμου καὶ (τῆς Ἀρμονίας ὠνομασθείσης μεγάλης γήρας, τῆς ἔγκντι τῆς περι-

λαλήτου μεγάλης Ἐλλάδος—Ἴταλίας, Σικελίας) ήτις κατὰ τὸν Δον καὶ ἀνατολικὸν ἀπὸ σύμπασαν τὴν ἀπὸ τῶν Ἀκροκεφαλίων μέχρι τοῦ Σαύου, ἔνθα καὶ τὸ Σιγγίδουνον (Βελιγράδιον), Δρήνου (ἢ Δρίλου) Σκάρδου καὶ Κανδαρίου (ἄνω Ἀλβανίας), ἀδριατικὴν παραλίαν.

Πλῆθος πελαστικῶν ἰδίᾳ φυλῶν, ὡς οἱ Ἀνταπόδες, Ἰάπωνες, Γαλάται, Ἀλυμιδται, Ἀντοριάται, Τραγυρεῖς, Δασσαρῆται, Ἀρδανῆται, Ταχλάνται, Σκαρμπεῖς, Εορδάναι, Πενέσται καὶ Λεθέαται, Παρθενοὶ καὶ Λιθοῦνοι, Ἀμαντεῖς καὶ Δάραται, Δραδάνοι καὶ Βιλλίονες, Σαροάται, Τενεστῖνοι καὶ Πελαγίται: (ῶν τινες ἀποσπαθεῖσαι ἀπετέλεσαν τὴν Ἰστρίαν) συνεκρύστησαν ὄμοσπονδίας, ὃν ἐναλλάξ ἐκυριάρχουν σί μὲν τῶν δὲ διὰ συνεγῶν πολέμων, εἰς οὓς ἀγαπήρονται οἱ Βασιλεῖς Τεῦτα, Πλευράτος, Ἀγρων, Γένυιος, Γλαυκίας, Βαλλαῖος, Μυνόνιος, Περσεύς, Κλείτος, Δημήτριος ὁ Φαληρεύς καὶ Φίλιππος ὁ Γορᾶς διηρεύτο δε ἡ γήρας εἰς τὴν Ἐλληνικὴν Ἰλλυρίαν (μετημοιγά μέρη), ἡτοις κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ Φίλιππου, πατρὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου τοῦ μεγάλου Κατακτητοῦ, θοτις ὑπέταξε ταύτην μετὰ τῆς Θράκης, αὐστροῦς τοὺς κατοίκους τιμωρήσας (διεσδόη μάκιστα τότε ἐν τῇ λοιπῇ Ἐλλάδι ὅτι ἀπέθυνεν ἐνταῦθα), δύοις δὲ κατόπιν καὶ ὑπὸ τοῦ Φίλιππου τοῦ Ε', καὶ τὴν λοιπὸν Ἰλλυρίαν, ἣν οἱ Ἐλληνες ἐκάλουν Βάρδορον, καὶ ἡτοις ἀπώλεσε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς, καὶ ἐξ' ἣς ἐνεργανίσθησαν εἰς τοὺς μετέπειτα γρόνονος οἱ Δαλμάται· ἡ Ἐλληνικὴ ὄμως ἐγκολούθει ἀνεξάρτητος, συγενωθεῖσα μετὰ τῆς Μακεδονίας, μέχρι τοῦ 148 π.Χ. ὅτε ὑπεδουλώθη τοῖς Ρωμαίοις ἀποτελέσασα ἐπὶ τοῦ Καίσαρος δίδακτρον ἐπαργήσαν, παραγωγήθεισαν κατέπιν τῷ

'Οκταδίφ (κατά τὴν μετὰ τοῦ Ἀγιωνίου διανομὴν τοῦ Κρότους).

'Επηκολούθησε μετὰ ταῦτα σειρὰ πολεμικῶν περιπετειῶν μεταξὺ Ὁκταδίου Τιθερίου καὶ Αυγούστου, μέχρις ὅτου ἐπὶ Μ. Κωνσταντίνου ἐπῆλθε γενική πολιτικὴ ἀναδιοργάνωσις, καὶ οὕτως αἱ μὲν ἐπαρχίαι τοῦ Νωρικοῦ, Παννονίας, Μοισίας, Δαλματίας, Ἐλλάδος, Ἡπείρου, καὶ Κορίτης ἀπετέλεσαν τὴν λεγομένην «Νομαρχίαν Ἰλλυρίας», αἱ δὲ λοιπαὶ δέκα, Νωρικοῦ τοῦ Περούθη, Νωρικοῦ Μεσογείου, Παννονίας πρώτης, Δακίας παρούθη, Δακίας Μεσογείου, καὶ Δαλματίας ἀπετέλεσαν τὴν «Διοικητικὴν Ἰλλυρίαν», ἡ δὲ ἀρχαία Ἰλλυρία ἐκλήθη Νέαν Ἡπείρος.

'Η πολιτικὴ δὲ αὕτη διάταξις διετρέψθη μέχρι τῆς κυριαρχίας τῶν Ὀστρογόθων, ὅτε ἡ χώρα κατεμερίσθη εἰς διάφορα κρατίδια (Δαλματία, Κροατία, Βοσνία, Σκλαβηνία) ἄπινα ἐξηργάνισαν τὸ ἀρχαῖον τῆς Ἰλλυρίας ὄνομα, ὅπερ οὐκοῦς κατόπιν ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος Α' εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Αὐστρίας ἀποσπασθείσας γώρας.

'Ως πρὸς τὴν λατρείαν, μεγάλης ἀπῆλπυσον θρησκευτικῆς τιμῆς ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἀπόλλων, ἡ Ἀθηνᾶς καὶ ὁ Πετειδών, ὁ Διόνυσος καὶ ἡ Ἄρ-

τεμίς, ὁ Ἐρμῆς καὶ ὁ Ἀσκληπιός· σώζονται δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ νομίσματα μετὰ διαφόρων μορφῶν (ἰδίᾳ τῶν θεῶν τούτων) καὶ παραστάσεων· τῆς Ρίζωνος δὲ ὑπάρχουσι τοιαῦτα (168 π. Χ.) μετ' ἐπιγραφῆς ΡΙ ΞΟ καὶ ΡΙΞ ΟΝΙΤΑΝ.

'Ἐν τῇ Δαλματίᾳ, τῆς ἡ ἐμπορικὴ ἀνάπτυξις, καίτοι ἡ Ἰλλυρικὴ τῆς κοινωνίας ἡθικῶς, ὃς πάντοτε, ἐμειονέκτει· ὀφείλετο εἰς τὴν ἐπιμείξιν μετὰ τῆς ἐγγύς Μ. Ἐλλάδος καὶ εἰς τὴν ἐκρετάλλευσιν τῶν ἀπερχόντων δρυμῶν, τῶν γρυπούρων μεταπλεύσιν καὶ τῶν γαιανθρακοφυγίεων, διεκρίθησαν αἱ διοικήσεις τῆς Ζάρας, τοῦ Σπαλάθηρου (κτισθέντος ὑπὸ Θεσσαλῶν), τῆς Ραχούστης (κτισθέντης ὑπὸ Ἐπιδαυρίων τῷ 676 π. Χ. καὶ διαγωγιζούμενης πρὸς τὴν μεγάλα τόπος ἐμπορικὰ κέντρα, καὶ τῆς ἡ εἰς τὴν γράμματα ἐπίδοσις καὶ τὰς τέλεγκτας ἥτο τοικύτη, ὡτε ἐπωνυμάσθησαν Σκλαβηνικαὶ 'Αθηναί, καὶ ἡ τοῦ Καττάρου (ὑπὲρ ἔθεμελιόθη τῷ ΣΤ'. αἰώνι π. Χ. ὡς δημοκρατία καὶ ὑπετάχη τῷ 1420 εἰς Ἐνετίαν, εἰς Αυστρίαν—συνθήκη 1797, εἰς Γαλλίαν 1805, καὶ πάλιν εἰς Αὐστρίαν τῷ 1815)

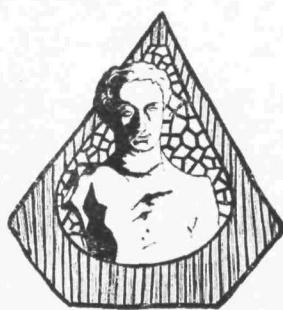
(Ἐπεταὶ τὸ τέλος)

X. A. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΩΣΗΜΗΝΟΣ

Οθέλλος καὶ Ιάγος.—Διόσκουροι μὴ ἀλληλοτροφόμενοι. —Ἐν τῇ ἀσυμφωνίᾳ, ἡ συνεργασία.—Οἱ νέοι Ἐλληνες λογοτέχναι καὶ ὁ Ἀρποράτης τοῦ Πανεπιστημίου.—Ψεύλλος καὶ Παπαδιαμάντης.—Συνάδελφος ἡγιαντάζων.—Οἱ αἰωνιότεροι.—'Οδός... Ἀργυρενήτου.—Οἱ φιλεληνισμὸς ἐν Εὐρώπῃ.—Ποὺ ὄφειλει ἡ Ἐλλάς τὴν ὑπαρξίαν της.—Οἱ Χώροις καὶ ὁ π. πρεσβευτής. Βόρων καὶ Βολταΐδος.—Πόλεμος κατὰ τὸν δελταριόν.—Ἡ Γράμμη ὑπὸ διωγμούν.—Τὰ ζάρτινα συρραμικά.—Οἱ Σηηνίται.—Ζητεῖται ἡ φρεσίον πρώτων βοηθειῶν διὰ τὸς ἐκδομοῖς λογοτέχνας.—Ἡ Κυρία μὲ τὰς καμελίας.—Δάκρυα καὶ στεναγμοί.—Οἱ Κεραμεικὸς τοῦ Μεσολογγίου.—Οστά ηρώων.

ΥΟ κονυφαροί δραματικοί, εἰς τὸ μεταίζυμον ἴσταμενοι τὸν παλαιῶν καὶ τῶν νέων ἥθοποιῶν, διδάσκαλοι καὶ οἱ δύο τῆς ὑποκριτικῆς, μὴ στέργοντες νὰ ἐργασθοῦν τακτικῶς εἰς θιάσους, ἔκαμαν τὸν ὄργανον συνδυασμὸν νὰ παιζούν μαζῇ εἰς κλασικὸν ἔργον. Καὶ ἐξέλεξαν τὸν «Οθέλλον». Ιάγος ὁ Οἰκονόμου, Οθέλλος ὁ Βονασέρας! Καὶ ἐν ἀκροατηρίῳ ἐκλεκτῷ καὶ πολυπληθεῖ, εἰς ὁ διεκρίνοντο οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, διηρημήγενοι, κατόπιν

προσεκτικῆς μελέτης, τοὺς δύο δυσκόλωτάτους δόλους οἱ Διόσκουροι τῆς ἐκλεκτικῆς τέχνης. Μολονότι οὔτε διάκοσμος—οἱ κατά τὸ δυνατὸν φιλόκαλοι, ἀλλ᾽ ἀκατάλληλοις—οὔτε οἱ συνεργάται—εὐγενῶς καὶ προσειδοῦσι προσφερούμεντες διὰ τὴν ἐκτακτὸν παράστασιν—ἐβοήθησαν, τὸ ἔργον ἐπαύχθη ὑπὸ ποωδήποτε ἐπαρκῶς, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ ἐντύπωσις, πολὺ βεβαίως ἀνωτέρα ἐκείνης, ἵνα παρείχον αἱ τῶν θεατρικῶν θεάτρων παροδίαί εἰς παρογήμενην ἐποχήν, ὅχι ὄμως καὶ ἐκείνης, ἢν μᾶς ἐχάρωσε πού τυνων ἐτῶν ὁ περαστικὸς Νοβέλλη. Οἱ Βονασέρας, ἔχων ἔμφυτον τὸ δραματικὸν πάθος είχε στιγμὴν ἐκδηλώσεως τῆς ἐιλιτοτυπίας δυνατάς. Καὶ θύ ἥτο μοτιοτέρα ή μπούριτσας ἐάν ή ὄρμη δέν τὸν συνεκλόνει τόσον, ὥστε νὰ ἔρωνται ἐντὸς τοῦ στόματος του αἱ τελευταῖαι λέξεις, ἀκριβῶς εἰς τὰς κριτιμένας στιγμάς. Ἐὰν η ἀπαγγείλα ήτο διαιρεστέρα, θύ ήριμοντείτο περισσότερον, πρὸς τὴν μακιγή του ἥθοποιού, η ψυχή του ἀκροατοῦ. Ο Ιάγος μὲ τὰ ἀδιείσδυτα βάθη τῆς μαύρης παρὰ τὴν λευκήν ὄψιν ψυχῆς του, μὲ μίαν φυσικήν ὑποκριτικὴν γεμάτην φύδονον, μὲ μήρος ψύχραιμον ἀπεδόθη ἀπὸ τοῦ Οἰκονόμου σατανικότατα. Κάθε τον φράσις εἶνε μελετημένη καὶ ψυχολογημένη, κατέχει τὴν ἔννοιαν καὶ τῆς δίδει τὴν ἐκφραστήν, ητίς προσήκει, μολονότι η φωνή του μή ὑφισταμένη μεταπτώσεις, προσδίδει κάποιαν μονοτονίαν εἰς τὸ σύγολον.